

kullanıldıkları takdirde, havayı solunamaz hale getirmekte ve göstericileri o bölgeyi terke zorlamaktadır. CR, CS'ten altı kere ve CN'den yirmi kere daha zehirlidir. Ancak bunların hiçbiri aslında tehlikesiz değildir ve fazla bir yoğunluk ciddi rahatsızlıklara yol açabilir. Bu gazlar en çok gaz bombalarıyla atılmakla birlikte başka şekilde de kullanılabilirler: Helikopterle havadan yaymak, yüksek basınçlı bir fiskeyle ile uzaktan fıskırtmak, yakın mesafeden aerosolle püskürtmek gibi, Fransa'da bazı gaz bombalarına caydırıcı etkilerini arttırmak için barut payı da eklenmektedir.

Caydırıcı kimyasal silahlar sınıfına tahriş edici yahut zehirleyici etkisi olmayan maddeleri de dahil etmek gerekir. Bunlardan biri "muz kabuğu" adı verilen bir tozdur. Eğer yola dökülüp hortumla ıslatılırsa yol buz tutmuştan daha kaygan olur ve hiç kimse bunun üzerinde yürümek şöyle dursun, birkaç saniyeden fazla ayakta kalamaz. Bunun aksi aniden donan zamktır. Döküldüğü yeri o derecede yapışkan yapar ki, buna basanlar oldukları yerde mihlanıp kalırlar.

Fizik bilimi sayesinde bugün şiddet eylemlerini bastırmakta dikkate değer derecede etkili araçlar bulunmuştur. En yenileri yüksek gerilimin fizyolojik etkilerinden yararlanmaktadırlar. Meselâ elektrikli jop; bir katı pil, voltaj yükseltici bir Rhumkorff bobini ve iki elektrot ucundan ibarettir. Bu uçlarla cildin doğrudan teması, çıplak elle 220 voltluk bir elektrik teline değmiş gibi etki yapmaktadır. Ancak böyle bir silahın etkili olabilmesi için göstericilerle temas etmek gerekir, halbuki bundan mümkün merteye sakınılmalıdır. Bunu gözönünde tutan Amerikalılar elektrikli tel fınlaticılarını hizmete sokmuşlardır. İçlerinden yüksek voltajlı bir akım geçirilmiş bu teller göstericilerin vücutlarına dolanmakta ve bütün gösterici grupunu felce uğratmaktadır.

Bunun başka bir biçimi de çıkışı ağızlarından herbiri yüksek gerilimli bir jeneratörün uçlarına bağlanmış iki su fiskeyi püskürtmektir. Fiskeyeler yanyana akıtılır ve bunlara yakalanan kişi şiddetli bir elektrik çarpmasına uğramış olur.

Çınlayan Dağıtıcı: Çok tiz ses çıkarmakla birlikte tehlikesiz bir araçtır. Akustik bilimi "dağıtıcı" denilen ve Amerika Birleşik Devletlerinde çok kullanılan bir gerecin bulunmasını sağlamıştır. Gereç, korunmuş bir araca yerleştirilmiş ve yüksek güçlü amplifikatörlere bağlanmış fevkalâde güçlü oparlörlerden ibarettir. Bunlar öyle tiz bir ton çıkarılır ki ön saflardaki göstericiler kulaklarını tikayabilmek için ellerindeki pankartları, döviz, silah ve diğer cisimleri atmak zorunda kalırlar. Ayrıca bu kulak paralayıcı çınlama gösteri elebaşlarının tâlimat, şarkı ve parolalarını duyulamaz hale getirerek gösterinin denetimini elden kaçırmalarına sebep olur. Bu gerece insanları oldukları yerde mihladığından "ses mihlayıcısı" adı verilmektedir. Özellikle dar yollarda, üniversite ve fabrika avlularında daha da etkili olmaktadır. Böyle yerlerde psikolojik ve fizyolojik etkilerin birleşmesi şiddet göstericilerinin saflarında panik yaratarak grupun dağılmasına ve göstericilerin kaçmasına sebep olmaktadır. Bu, öldürücü olmayan silahlar arasında şüphesiz en tehlikesizi ve şimdilik en etkilisidir. Ancak bunun etkisini geniş ölçüde azaltmak için göstericilerin başlarına ses boğucu miğferler geçirmesi yetmektedir. Unutmamalı ki her silahın bir çaresi vardır ve bu, şiddet gösterilerini önleme savaşını vaktiyle mermi ile zırh arasında yapılmış olan yarışa çevirebilir, hatta hiç istenmeyen bir tırmanmaya dönüşebilir.

SCIENCE ET VIE'den
Çeviren: Dr. Ergin KORUR

70 - 80 Yıl önce yapılan bir yanlışlık :

ISPANAKTA DEMİR VAR MI ?

Kuşaklarca çocuklar, ispanağın onlar için iyi olduğunu söyleyen annelerinin uzattığı kaşık dolusu ispanağı istemeye istemeye yemek zorunda kalmışlardır, çünkü ispanak bol miktarda demir içermekte ve bu yüzden kan yapıcı bir besin olarak bilinmekteydi. Bugün bütün bu sofrta tartışmalarının yıllarca önce yapılmış bir baskı hatasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Wiesbaden, Federal Almanya'da yapılan tıbbî bir kongrede Freiburg Üniversitesinden Prof. G. W. Lohr, ispanağın bol miktarda demir içermesinin, bu yüzyıl başında yapılan bir basım hatasından ileri geldiğini ortaya atmıştır. Bu kitapta verilen bir tabelada ispanağın demir miktarında yanlışlıkla bir virgül hatası yapılmış ve böylece demir içeriği on kat büyük gösterilmiştir.